

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Αναμόρφωση της ποινικής νομοθεσίας ανηλίκων και άλλες διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συνήλθε στις 24 και 25 Σεπτεμβρίου 2003 σε δύο συνεδριάσεις, υπό την προεδρία του Αντιπροέδρου αυτής κ. Νικολάου Σαλαγιάννη, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Αναμόρφωση της ποινικής νομοθεσίας ανηλίκων και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρέστη ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Φίλιππος Πετσάλνικος, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντώνιος Σκυλλάκος, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Φώτιος Κουβέλης, καθώς και οι Βουλευτές κ.κ. Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη, Μάρω Κοντού και Προκόπης Παυλόπουλος.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας και ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας εισηγήθηκαν την ψήφιση του σχεδίου νόμου, ενώ ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας δήλωσε ότι δεν το ψηφίζει.

Η Επιτροπή στη συνέχεια έκανε δεκτές τροποποιήσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότειναν οι παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης και Βουλευτές - μέλη της Επιτροπής.

Τέλος, η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις των Εισηγητών, των Ειδικών Αγορητών, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το ανωτέρω σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τον παριστάμενο Υπουργό Δικαιοσύνης.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αναμόρφωση της ποινικής νομοθεσίας ανηλίκων και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΟΙΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Άρθρο 1

1. Ο τίτλος του όγδοου κεφαλαίου του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους»

2. Το άρθρο 121 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 121 – Ορισμοί

1. Στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο ανήλικοι νοούνται αυτοί που, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, έχουν ηλικία μεταξύ του όγδου και του δέκατου όγδου ετους της ηλικίας τους συμπληρωμένων.

2. Οι ανήλικοι υποβάλλονται σε αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα ή σε ποινικό σωφρονισμό σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.»

3. Το άρθρο 122 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 122 – Αναμορφωτικά μέτρα

1. Αναμορφωτικά μέτρα είναι: α) η επίπληξη του ανηλίκου, β) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς ή στους επιτρόπους του, γ) η ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου σε ανάδοχη οικογένεια, δ) η ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε ιδρύματα ανηλίκων ή σε επιμελητές ανηλίκων, ε) η συνδιαλλαγή μεταξύ ανηλίκου δράστη και θύματος για έκφραση συγγνώμης και εν γένει για εξώδικη διευθέτηση των συνεπειών της πράξης, στ) η αποζημίωση του θύματος ή η κατ' άλλον τρόπο άρση ή μείωση των συνεπειών της πράξης από τον ανήλικο, ζ) η παροχή κοινωφελούς εργασίας από τον ανήλικο, η) η παρακολούθηση από τον ανήλικο κοινωνικών και ψυχολογικών προγραμμάτων σε κρατικούς, δημοτικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς φορείς, θ) η φοίτηση του ανηλίκου σε σχολές επαγγελματικής ή άλλης εκπαίδευσης ή κατάρτισης, ι) η παρακολούθηση από τον ανήλικο ειδικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής, ια) η ανάθεση της εντατικής επιμέλειας και επιτήρησης του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρείες ή σε επιμελητές ανηλίκων και ιβ) η τοποθέτηση του ανηλίκου σε κατάλληλο κρατικό, δημοτικό, κοινοτικό ή ιδιωτικό ίδρυμα αγωγής.

2. Σε κάθε περίπτωση ως πρόσθετο αναμορφωτικό μέτρο μπορεί να επιβληθούν επιπλέον υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του ανηλίκου ή τη διαπαιδαγώγησή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν δύο ή περισσότερα από τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' της προηγούμενης παραγράφου.

3. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται η μέγιστη διάρκεια του αναμορφωτικού μέτρου.»

4. Το άρθρο 123 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 123 – Θεραπευτικά μέτρα

1. Αν η κατάσταση του ανηλίκου απαιτεί ιδιαίτερη μεταχείριση, ιδίως αν πάσχει από ψυχική ασθένεια ή τελεί σε νοσηρή διατάραξη των πνευματικών του λειτουργιών ή από οργανική νόσο ή κατάσταση που του δημιουργεί σοβαρή σωματική δυσλειτουργία ή του έχει γίνει έξη η χρήση οινοπνευματώδων ποτών ή ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις ή εμφανίζει ανώμαλη καθυστέρηση στην πνευματική και την ηθική του ανάπτυξη, το δικαστήριο διατάσσει:

α) την ανάθεση της υπεύθυνης επιμέλειας του ανηλίκου στους γονείς, στους επιτρόπους του ή στην ανάδοχη οικογένεια, β) την ανάθεση της επιμέλειας του ανηλίκου σε προστατευτικές εταιρίες ή σε επιμελητές ανηλίκων, γ) την παρακολούθηση συμβουλευτικού θεραπευτικού προγράμματος από τον ανήλικο και δ) την παραπομπή του ανηλίκου σε θεραπευτικό ή άλλο κατάλληλο κατάστημα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να επιβληθούν τα μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄ ή β΄ συνδυασμό με το μέτρο που προβλέπεται στην περίπτωση γ΄.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα διατάσσονται ύστερα από προηγούμενη διάγνωση και γνωμοδότηση από εξειδικευμένη ομάδα ιατρών, ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, οι οποίοι κατά περίπτωση υπάγονται σε Μονάδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε ιατρικά κέντρα υγείας ή κρατικά νοσηλευτικά ίδρυματα.

3. Αν ο ανήλικος είναι χρήστης ναρκωτικών και αν η χρήση του έχει γίνει έξη και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις, το δικαστήριο πριν επιβάλει θεραπευτικά μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατάσσει ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 2 του ν. 1729/1987.»

5. Το άρθρο 124 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 124 – Μεταβολή ή άρση μέτρων

1. Το δικαστήριο που δίκασε μπορεί οποτεδήποτε να αντικαταστήσει τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε με άλλα, αν το κρίνει αναγκαίο. Αν τα μέτρα εκπλήρωσαν το σκοπό τους, τα αίρει.

2. Το ίδιο μπορεί να πράξει και για τα θεραπευτικά μέτρα, ύστερα από γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 123 παρ. 2.

3. Το δικαστήριο αντικαθιστά τα αναμορφωτικά μέτρα με θεραπευτικά, ύστερα από γνωμοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2.

4. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αντικαταστασης ή άρσης των αναμορφωτικών ή θεραπευτικών μέτρων ελέγχεται από το δικαστήριο το αργότερο μετά την πάροδο ενός έτους από την επιβολή τους.»

6. Το άρθρο 125 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 125 – Διάρκεια μέτρων

1. Τα αναμορφωτικά μέτρα που επέβαλε το δικαστήριο πάνουν αυτοδικαίως, όταν ο ανήλικος συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας. Το δικαστήριο μπορεί, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, να παρατείνει τα μέτρα, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου.

2. Τα θεραπευτικά μέτρα επιτρέπεται να παραταθούν και μετά το δέκατο όγδοο έτος, ύστερα από γνωμοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2, το πολύ μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού πρώτου έτους της ηλικίας του ανηλίκου.»

7. Το άρθρο 126 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 126 – Ανήλικοι ποινικώς ανεύθυνοι

1. Η αξιόποινη πράξη που τελέστηκε από ανήλικο οκτώ έως δεκατριών ετών δεν καταλογίζεται σε αυτόν.

2. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη χωρίς να έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.

3. Σε ανήλικο που τέλεσε αξιόποινη πράξη και έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του επιβάλλονται αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα, αν δεν υπάρχει περίπτωση να υποβληθεί ο ανήλικος σε ποινικό σωφρονισμό κατά το επόμενο άρθρο.»

8. Το άρθρο 127 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 127 – Ανήλικοι ποινικώς υπεύθυνοι

1. Αν το δικαστήριο ερευνώντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την όλη προσωπικότητα του ανηλίκου που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του κρίνει ότι είναι αναγκαίος ο ποινικός σωφρονισμός του για να συγκρατηθεί από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων, τον καταδικάζει σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων.

2. Στην απόφαση του δικαστηρίου ορίζεται επακριβώς ο χρόνος παραμονής του ανηλίκου στο κατάστημα αυτό σύμφωνα με το άρθρο 54.»

9. Το άρθρο 128 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 128 – Πταισμάτα ανηλίκων

Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος συνιστά πταισμά, εφαρμόζονται μόνο τα αναμορφωτικά μέτρα υπό στοιχεία α΄, β΄ και ι΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 122.»

10. Το άρθρο 129 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 129 – Απόλυτη υπό όρο

1. Με τη λήξη του ημίσεος της ποινής του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων η οποία έχει επιβληθεί, το δικαστήριο απολύει τον ανήλικο, κατά τα οριζόμενα παρακάτω. Στην απόφαση για την απόλυτη υπό όρο ορίζεται ο χρόνος της δοκιμασίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει το υπόλοιπο της ποινής.

2. Η απόλυτη υπό όρο χορηγείται εκτός αν κριθεί με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του ανηλίκου κατά την έκτιση της ποινής καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησής του, για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυτης η διεύθυνση του καταστήματος στο οποίο κρατείται ο ανήλικος υποβάλλει αίτηση μαζί με έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του καταστήματος μόλις συμπληρωθεί η έκτιση του ημίσεος της επιβληθείσας ποινής.

3. Η απόλυτη υπό όρο μπορεί να χορηγηθεί και πριν από την έκτιση του ημίσεος της ποινής που έχει επιβληθεί, μόνο για σπουδαίους λόγους και εφόσον έχει εκτιθεί πραγματικά το ένα τρίτο αυτής.

4. Για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυτης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται και αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η απόλυ-

ση υπό όρο δεν μπορεί να χορηγηθεί, αν ο ανήλικος δεν έχει παραμείνει σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που έχει επιβληθεί.

5. Στον απολυόμενο μπορεί να επιβληθούν κατά τη διάρκεια του χρόνου δοκιμασίας του υποχρεώσεις που αφορούν τον τρόπο ζωής του και ιδίως τον τόπο διαμονής, τη διαπαιδαγώγηση ή την παρακολούθηση εγκεκριμένου από το νόμο θεραπευτικού προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης από ναρκωτικές ή άλλες οινοπνευματώδεις ουσίες. Στον αλλοδαπό απολυόμενο μπορεί να διαταχθεί και η απέλασή του στη χώρα από την οποία προέρχεται, εκτός αν η οικογένειά του διαμένει νομίμως στην Ελλάδα ή απέλασή του είναι ανέφικτη. Αν ο απολυόμενος παραβιάσει τους όρους εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 107.

6. Αν ο απολυόμενος κατά το χρόνο δοκιμασίας του καταδικασθεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο, η απόλυση αίρεται και εφαρμόζεται το άρθρο 132.

7. Αν μετά την απόλυση παρέλθει ο χρόνος δοκιμασίας τον οποίο ορίσε η απόφαση χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή θεωρείται ότι εκτίθηκε.

8. Αρμόδιο για την απόλυση του ανηλίκου και την ανάκληση της υπό όρο απόλυσης είναι το Τριμελές Δικαστήριο Ανηλίκων στο Πλημμελειοδικείο του τόπου όπου εκτίεται ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων.

9. Αν ανήλικος κατά τη διάρκεια του περιορισμού του σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων για έγκλημα του άρθρου 5 του ν. 1729/1987, όπως ισχύει, ή για έγκλημα που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, παρακολούθηση επιτυχώς εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα και υπάρχει δήλωση από τον υπεύθυνο αναγνωρισμένου προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης ότι γίνεται δεκτός σε αυτό, η παρακολούθηση αυτή συνιστά σπουδαίο λόγο για πρόωρη απόλυση υπό όρο με την έννοια της παραγράφου 3. Οι υπεύθυνοι του εκτός καταστήματος προγράμματος ψυχικής απεξάρτησης έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν ανά δίμηνο τη δικαστική αρχή για τη συνεπή παρακολούθηση του προγράμματος από τον εν λόγω ανήλικο ή για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος και χωρίς καθυστέρηση για την αδικαιολόγητη διακοπή της παρακολούθησής του. Στην περίπτωση διακοπής ανακαλείται η υπό όρο απόλυση.

10. Αν η αίτηση για απόλυση υπό όρο δεν γίνει δεκτή, νέα αίτηση μπορεί να υποβληθεί μετά δύο μήνες από την απόρριψη, εκτός αν υπάρξουν νέα στοιχεία.»

11. Το άρθρο 130 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 130 – Εκδίκαση μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους

1. Αν ανήλικος που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του τέλεσε αξιόποινη πράξη και εισάγεται σε δίκη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους, το δικαστήριο μπορεί, αντί για περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, να επιβάλει την ποινή που προβλέπεται για την πράξη που τελέστηκε, ελαττωμένη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83. Τούτο γίνεται, αν το δικαστήριο κρίνει ότι, αν και ο ποινικός σωφρονισμός του ανηλίκου είναι αναγκαίος, δεν είναι όμως σκό-

πιμος ο περιορισμός του σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων.

2. Οι στερητικές της ελευθερίας ποινές που επιβλήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δεν συνεπάγονται σε καμία περίπτωση τη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων ή την παραπομπή σε κατάστημα εργασίας.»

12. Το άρθρο 131 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 131 – Έναρξη εκτέλεσης της απόφασης μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους.

1. Αν ο καταδικασμένος σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, πριν αρχίσει η εκτέλεση της απόφασης, το δικαστήριο που δίκασε, αν κρίνει ότι ο περιορισμός αυτός δεν είναι σκόπιμος, μπορεί να τον αντικαταστήσει με την ποινή που προβλέπεται στο προηγούμενο άρθρο.

2. Αν ο καταδικασμένος συμπλήρωσε το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του, η αντικατάσταση του περιορισμού κατά την παράγραφο 1 είναι υποχρεωτική.

3. Οι παράγραφοι 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου ισχύουν και στις περιπτώσεις του άρθρου αυτού.»

13. Το άρθρο 132 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 132 – Συρροή

1. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη πριν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του ή, αν συντρέξει άλλη περίπτωση συρροής κατά το άρθρο 97, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που του είχε καθορίσει με την προηγούμενη απόφασή του χωρίς να υπερβεί τα όρια του άρθρου 54.

2. Αν ο κρατούμενος σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων διαπράξει αξιόποινη πράξη μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους της ηλικίας του:

α) Εφόσον η ποινή που προσδιορίσθηκε για την πράξη αυτή είναι πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επιβάλλει συνολική ποινή κάθειρξης επαυξημένη. Η επαύξηση της κάθειρξης δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ήμισυ της ποινής που είχε καθορίσει η προηγούμενη απόφαση του δικαστηρίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 παρ. 1.

β) Αν η ποινή που επιβλήθηκε για τη νέα πράξη είναι η πιοτέρη από την πρόσκαιρη κάθειρξη, το δικαστήριο επαυξάνει την ποινή που είχε καθορίσει με προηγούμενη απόφαση, όχι όμως πέρα από το ανώτατο όριο περιορισμού, το οποίο ορίζεται στο άρθρο 54.»

14. Το άρθρο 133 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«Άρθρο 133 – Νεαροί ενήλικες

Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει ποινή ελαττωμένη (άρθρο 83) σε όποιον, κατά το χρόνο που τέλεσε αξιόποινη πράξη, είχε συμπληρώσει το δέκατο όγδοο, όχι όμως και το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 130.»

Άρθρο 2

1. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 18 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Κάθε πράξη που τιμωρείται με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή ή με περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων είναι πλημμέλημα.»

2. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 51 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«1. Ποινές στερητικές της ελευθερίας είναι η κάθειρη, η φυλάκιση, ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων, ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα και η κράτηση.»

3. Το άρθρο 54 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 54 – Περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων

Η διάρκεια του περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων δεν υπερβαίνει τα είκοσι ούτε είναι μικρότερη από πέντε έτη, αν για την πράξη που τελέστηκε ο νόμος απειλεί ποινή στερητική της ελευθερίας ανώτερη από δέκα έτη. Σε κάθε άλλη περίπτωση το ελάχιστο όριο διάρκειας του περιορισμού είναι έξι μήνες και το ανώτερο δέκα έτη.»

4. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα καταργείται.

5. Η περίπτωση γ' του άρθρου 114 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) η φυλάκιση, η χρηματική ποινή και ο περιορισμός σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων (άρθρο 54) μετά δέκα έτη».»

6. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 360 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαοκτώ ετών παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδίδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη.»

7. Η περίπτωση β' του άρθρου 409 του Ποινικού Κώδικα τροποποιείται ως εξής:

«β) όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών ή που έχουν υπερβεί αυτή την ηλικία, είναι όμως σωματικώς ή διανοητικώς ανάπτηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με την τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπτηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου.»

Άρθρο 3

Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του ν. 2331/1995 καταργείται και επανέρχεται σε ισχύ το άρθρο 17 του ν. 2298/1995.

Άρθρο 4

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τροποποιείται ως εξής:

«Στα πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών ο εισαγγελέας εφετών ορίζει, ειδικά για την

άσκηση της ποινικής δίωξης κατά ανηλίκων, έναν εισαγγελέα πρωτοδικών και τον αναπληρωτή του.»

2. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 45Α, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 45Α: Αποχή από ποινική δίωξη ανηλίκου

1. Αν ανήλικος τελέσει αξιόποινη πράξη, η οποία είναι πταίσμα ή πλημμέλημα, ο εισαγγελέας μπορεί να απόσχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης αν κρίνει, ερευνώντας τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την όλη προσωπικότητα του ανηλίκου, ότι η άσκηση της δεν είναι αναγκαία για να συγκρατηθεί ο ανήλικος από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων.

2. Στον ανήλικο μπορεί να επιβληθούν με διάταξη του εισαγγελέα ένα ή περισσότερα από τα αναμορφωτικά μέτρα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' έως και ια' του άρθρου 122 του Ποινικού Κώδικα, καθώς και η καταβολή χρηματικού ποσού μέχρι 1.000 ευρώ σε μη κερδοσκοπικό ή κοινωφελές νομικό πρόσωπο. Με την ίδια διάταξη ορίζεται και η προθεσμία συμμόρφωσης. Αν ο ανήλικος συμμορφωθεί με τα μέτρα και τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν, ο εισαγγελέας ενεργεί σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 43 παρ. 2. Σε αντίθετη περίπτωση ο εισαγγελέας κινεί την ποινική δίωξη σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ. 1.»

3. Το άρθρο 113 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 113 - Δικαστήριο Ανηλίκων

1. Τα δικαστήρια ανηλίκων δικάζουν τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από ανηλίκους ηλικίας από δεκατριών μέχρι και του δέκατου όγδοου έτους συμπληρωμένου, με τις παρακάτω διακρίσεις:

A. Το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων δικάζει: α) τις πράξεις που τελούνται από ανηλίκους, εκτός από εκείνες που δικάζονται από το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων, β) τα πταίσματα που τελούνται από ανηλίκους στην έδρα του πρωτοδικείου και γ) τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πταισματοδικείου για ανηλίκους.

Το μονομελές δικαστήριο ανηλίκων επιβάλλει επίσης τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα που ορίζονται από τον Ποινικό Κώδικα για ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας τους.

B. Το τριμελές δικαστήριο ανηλίκων δικάζει τις αξιόποινες πράξεις που τελούνται από ανηλίκους, για τις οποίες η ποινή περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων που πρέπει να επιβληθεί σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα είναι τουλάχιστον δέκα ετών.

Γ. Το εφετείο ανηλίκων δικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων των μονομελών και τριμελών δικαστηρίων ανηλίκων που λειτουργούν στα πλημμελειοδικεία.

2. Το άρθρο 119 εφαρμόζεται αναλόγως στις περιπτώσεις των εδαφίων Α και Β της προηγούμενης παραγράφου.»

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η παράγραφος 3 του παρόντος εφαρμόζεται και για ανήλικο κατηγορούμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος της ηλικίας του, εφόσον η πράξη για την οποία κατηγορείται απειλείται στο νόμο με ποινή κάθειρης τουλάχιστον δέκα ετών. Η αδυναμία παροχής εγγύησης δεν επιτρέπεται να οδηγήσει από μόνη της σε

προσωρινή κράτηση.»

5. Οι περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 489 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«δ) κατά της απόφασης του μονομελούς και τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων, με την οποία καταδικάστηκε ο ανηλικός σε περιορισμό σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων,

ε) κατά της απόφασης του μονομελούς ή τριμελούς δικαστηρίου ανηλίκων με την οποία ο ανηλικός που κατά την τέλεση της πράξης είχε συμπληρώσει το δέκατο τρίτο έτος, δικάστηκε όμως μετά τη συμπλήρωση του δέκατου όγδου έτους της ηλικίας του, καταδικάστηκε κατά το άρθρο 130 του Ποινικού Κώδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας μεγαλύτερη από τις ποινές που προβλέπονται στα εδάφια β' και γ' ».

6. Στο άρθρο 549 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 5 που έχει ως εξής:

«5. Για την εκτέλεση των αποφάσεων των δικαστηρίων ανηλίκων φροντίζει αυτεπαγγέλτως ο αρμόδιος εισαγγελέας ανηλίκων και, αν η απόφαση έχει εκδοθεί από το εφετείο ανηλίκων, ο εισαγγελέας του δικαστηρίου αυτού, ο οποίος μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση στον εισαγγελέα ανηλίκων. Επίσης, ο ίδιος εισαγγελέας επιβλέπει την εφαρμογή των αναμορφωτικών και θεραπευτικών μέτρων, καθώς και τον περιορισμό σε ειδικά καταστήματα κράτησης νέων.»

7. Το άρθρο 565 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 565 – Αμφιβολίες σχετικά με το είδος ή τη διάρκεια της ποινής

Κάθε αμφιβολία ή αντίρρηση σχετικά με την εκτελεστότητα της απόφασης και το είδος ή τη διάρκεια της ποινής λύεται από το δικαστήριο των πλημμελειοδικών του τόπου όπου εκτίεται η ποινή. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση περιορισμού σε ειδικό κατάστημα κράτησης νέων. Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται να ασκηθεί αναίρεση από τον εισαγγελέα και από τον καταδικασμένο..»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Άρθρο 5

1. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 8 του ν.1729/1987 (ΦΕΚ 144 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Με ισόβια κάθειρη και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα χιλιάδων τετρακοσίων δώδεκα (29.412) ευρώ μέχρι πεντακοσίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων τριάντα πέντε (588.235) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης των άρθρων 5, 6 και 7, αν είναι υπότροπος ή ενεργεί κατ' επαγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενεργεί με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών ουσιών από ανηλίκους ή χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο ανηλικά πρόσωπα κατά την τέλεση των παραπάνω πράξεων ή μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων ή οι περιστάσεις μαρτυρούν ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος..»

2. Ο τίτλος του άρθρου 12 του ν. 1729/1987 αντικαθίσταται ως εξής: «Χρήση ναρκωτικών ουσιών».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12

του ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οποιος για δική του αποκλειστικά χρήση προμηθεύεται ή κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε ποσότητα, που αποδεδειγμένα εξυπηρετεί αποκλειστικά τις δικές του ανάγκες ή κάνει χρήση τους ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για δική του αποκλειστική χρήση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι πέντε έτους.»

4. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

«Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας μπορεί να προσδιορίζονται τα όρια ποσότητας της κάθε επί μέρους ναρκωτικής ουσίας, που θεωρείται ότι καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω και εξαρτημένου, για ορισμένο χρόνο.»

5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 12 του ν. 1729/1987, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2161/1993, καταργείται και στη θέση της τίθεται νέα παράγραφος που έχει ως εξής:

«2. Καταδικαστικές αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου δεν καταχωρίζονται στα αντίγραφα των δελτίων ποινικού μητρώου, εκτός αν μέσα σε πέντε χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης επακολουθήσει αμετάκλητη καταδίκη για την ίδια πράξη.»

6. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 1729/1987, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 9 του ν. 2721/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 6 ή επιβαρυντική περίσταση του άρθρου 8, η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται.»

7. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 1729/1987, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

«Την εισαγωγή του δράστη σε Ειδικό Θεραπευτικό κατάστημα ή Ειδικό Τμήμα Καταστήματος Κράτησης, που λειτουργεί υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου κατά νόμο φορέα, μπορεί να διατάξει και ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 παράγραφος 1.»

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 1729/1987, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 2161/1993, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος καταδικάστηκε σε ποινή φυλακίσεως και υποβάλλεται σε θεραπευτικό πρόγραμμα κατά την προηγούμενη παράγραφο, μπορεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου της κράτησης, μετά από γνώμη του επιστημονικού συμβουλίου του Ειδικού Θεραπευτικού Καταστήματος ή του υπευθύνου του Ειδικού Τμήματος του Καταστήματος Κράτησης, να απολυθεί υπό όρο και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κατά τα άρθρα 105 επ. Π.Κ. χρόνου, εφόσον έχει παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης.»

9. Το άρθρο 15 του ν. 1729/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 5, 6, 7, 8 και 9, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει την απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του δράστη για ένα (1) μέχρι πέντε (5) έτη, εφόσον κρίνει ότι η

παράβαση έχει σχέση με το επάγγελμά του. Οι διατάξεις που προβλέπουν πειθαρχικές ή διοικητικές κυρώσεις δεν θίγονται.

2. Η απαγόρευση της άσκησης του επαγγέλματος αρχίζει από τη λήξη της στερετικής της ελευθερίας ποινής. Αν, εκτός από ποινή, έχει επιβληθεί και μέτρο ασφαλείας, η απαγόρευση αρχίζει από τη λήξη του μέτρου.

3. Για όσο χρόνο διαρκεί η απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος, εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί, δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα αυτό ή να λειτουργήσει το κατάστημα ή το γραφείο του, ούτε προσωπικώς ούτε μέσω άλλου ή για λογαριασμό τρίτου. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) έτος και με χρηματική ποινή.»

10. Το άρθρο 17 του ν. 1729/1987 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για παράβαση του νόμου αυτού, το δικαστήριο, αν κρίνει ότι η διαμονή του καταδικασμένου σε ορισμένους τόπους δημιουργεί κινδύνους για τον ίδιο ή για τρίτους, μπορεί να διατάξει την απαγόρευση της διαμονής του στους τόπους αυτούς για χρονικό διάστημα ενός (1) μέχρι πέντε (5) ετών.

2. Για αλλοδαπούς που καταδικάζονται για παράβαση του νόμου αυτού σε ποινή κάθειρξης το δικαστήριο διατάσσει την ισόβια απέλασή τους από τη χώρα, εκτός αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, ιδίως οικογενειακοί, που δικαιολογούν την παραμονή τους, οπότε ισχύουν και γι' αυτούς οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της απέλασης εφαρμόζεται το άρθρο 74 του Π.Κ. με επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.»

11. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 21 του ν. 1729/1987 προστίθεται περίπτωση δ' που έχει ως εξής:

«δ) Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους, το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μπορεί, μεταξύ των όρων, να συμπεριλάβει και την παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης του αιτούντος, εφόσον έχει γίνει δεκτός από εγκεκριμένο προς τούτο φρέα.»

Άρθρο 6

1. Το τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 309, 310, 311, 312, 322, 323, 324, 336, 374 εδ. α' και β' και 380 του Ποινικού Κώδικα και του άρθρου 2 του νόμου αυτού, όπου δε στην παράγραφο αυτή αναφέρονται εγκλήματα του πρώτου εδαφίου, νοείται πάντα ως ισχύουσα και η ανωτέρω εξαίρεση από την εφαρμογή του.»

2. Το τρίτο και τέταρτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2331/1995 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η υποβολή σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης αποτελεί σημαντικό αίτιο αναβολής της δίκης, κατά την έννοια του άρθρου 349 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αυ-

τής αγωγής αναστέλλεται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 3 του Ποινικού Κώδικα, η παραγραφή οποιουδήποτε εγκλήματος του θεραπευτικού.»

3. Το έβδομο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2331/1995, όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν.2721/1999, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, με την έγκριση του εισαγγελέα εφετών, αναστέλλει την εκτέλεση ποινής προσώπου που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που περιλαμβάνονται στην περίπτωση α' και φέρεται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκομένου.»

4. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2331/1995 προστίθενται οι λέξεις «εφόσον έχει εκτίσει τουλάχιστον το 1/5 της ποινής».

5. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν. 2331/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την πρώτη ημέρα κάθε δεύτερου μήνα τη δικαστική αρχή και να συμπληρώνουν ειδικό δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ρητά η συνεχής παρακολούθηση, η συναφής πρόοδος, η σταθεροποίηση και η επιτυχής ολοκλήρωσή του, καθώς και η αδικαιολόγητη διακοπή του.»

6. Όπου στο κείμενο του άρθρου 21 του ν. 2331/1995 υπάρχει ο όρος «Ψυχική απεξάρτηση» αντικαθίσταται με τον όρο «συντήρηση και απεξάρτηση» και ο όρος «αποθεραπεία» με τον όρο «σταθεροποίηση και βελτίωση».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 7

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 245 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, προστίθεται τρίτο εδάφιο που έχει ως εξής:

«Πρόταση επίσης στο δικαστικό συμβούλιο γίνεται και όταν ο εισαγγελέας εφετών, στον οποίο υποβάλλεται μετά την προανάκριση η δικογραφία, που αφορά πρόσωπα ιδιαζούσης δωσιδικίας, αρμόδιοτητας τριμελούς εφετίου, κρίνει ότι δεν συντρέχουν επαρκείς ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο και παραγγέλλει την εισαγωγή της υποθέσεως στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.»

2. Μετά την παράγραφο 2 του άρθρου 308 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος με αριθμό 3 που έχει ως εξής:

«3. Η κύρια ανάκριση στα πλημμελήματα περατώνεται και με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο του αρμόδιου δικαστηρίου με διαταγή του εισαγγελέα, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του ανακριτή. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζεται και η διάταξη του άρθρου 322. Ο εισαγγελέας εφετών έχει δικαίωμα, αν δεχτεί την προσφυγή, να διατάξει είτε να υποβληθεί η προσφυγή στο συμβούλιο είτε να συμπληρωθεί η ανάκριση, που περατώνεται με βούλευμα του συμβουλίου. Η παρ. 2

του άρθρου 245 εφαρμόζεται αναλόγως. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών αποφαίνεται αμετακλήτως αν θα συνέχιστεί ή όχι η προσωρινή κράτηση.»

Οι παράγραφοι 3 και 4 του ίδιου άρθρου (308) αναριθμούνται σε 4 και 5 αντιστοίχως.

3. Από την περίπτωση στ' υπό στοιχείο Β' του άρθρου 114 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως ισχύει, απαλείφεται η φράση «του άρθρου 42 και» και από το έκτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 349 του ίδιου Κώδικα (Κ.Π.Δ.), όπως ισχύει, απαλείφονται οι λέξεις «ή του συμβουλίου».

4. Στο άρθρο 416 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται παράγραφος 3, που έχει ως εξής:

«3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τον απόντα κατηγορούμενο που καταδικάστηκε ανεκκλήτως κατά την κοινή διαδικασία, εφόσον δεν είχε κλητευθεί νομίμως ή είχε καταβάλει το πρόστιμο για την παράβαση που καταμηνύθηκε πριν από την εκδίκαση της υπόθεσης.»

Άρθρο 8

1. Ανεκτέλεστες ποινές φυλάκισης που έχουν επιβληθεί για πλημμελήματα με δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες κατέστησαν αμετάκλητες πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999 και δεν έχουν μετατραπεί σε χρηματικές, μετατρέπονται σε χρηματικές ποινές, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος που υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή με πληρεξούσιο στον αρμόδιο για την εκτέλεση των ποινών εισαγγελέα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Η μετατροπή αποκλείεται, αν η ποινή φυλάκισης έχει περιληφθεί σε συνολική ποινή κάθειρξης που εξακολουθεί να ισχύει.

2. Για τη μετατροπή της ποινής αποφασίζει αμετάκλητως το δικαστήριο που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση ύστερα από κλήτευση του αιτούντος, σύμφωνα με τα άρθρα 155 έως 161 και 166 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μπορεί όμως ο αιτών να παραιτηθεί από την κλήτευση, καθώς επίσης και να εκπροσωπηθεί από συνήγορο, εφόσον προβεί σε σχετική δήλωση στην αίτησή του ή σε μεταγενέστερο έγγραφο προς τον εισαγγελέα ή το δικαστήριο.

3. Μετά την υποβολή της αίτησης, που προβλέπεται στο εδάφιο α', δεν επιτρέπεται η άσκηση οποιουδήποτε τακτικού ή εκτάκτου ενδίκου μέσου κατά της απόφασης που επέβαλε την ποινή ή η άσκηση αίτησης ακυρώσεως της διαδικασίας ή της αποφάσεως και εφόσον ασκηθεί κηρύσσεται απαράδεκτο, σύμφωνα με το άρθρο 476

παρ.1 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 9

1. Στη θέση του άρθρου 675 Α του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που καταργήθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 32 του ν. 2172/1993, τίθεται νέο ταυτάριθμο άρθρο, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 675Α. Το άρθρο 669 εφαρμόζεται και στην αναίρεση.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 21 του άρθρου 20 του ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Σύζυγος ή τα τέκνα Ελλήνων πολιτών, οι οποίοι φονεύθηκαν ή τραυματίσθηκαν σοβαρώς συνεπεία τρομοκρατικής πράξης, είτε αυτή στρεφόταν εναντίον τους είτε εναντίον άλλων, προσλαμβάνονται στο Δημόσιο και στα νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 του ν. 2190/ 1994, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997, καθώς και στους φορείς της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 2527/1997, καθ' υπέρβαση του προβλεπομένου από την προκήρυξη αριθμού θέσεων, εφόσον: α) επιτύχουν σε γραπτό διαγωνισμό ή β) καταταγούν σε πίνακα προτεραιότητας, σε σειρά πέραν του αριθμού των διοριστέων.»

Άρθρο 10

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

N. Χριστοδουλάκης

K. Σκανδαλίδης

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

K. Στεφανής

Φ. Πετσάλνικος

Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 2003

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ

